

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat een redenering dat het VN-oceaanverdrag een voorbeeld van globalisering is waarover zowel hyperglobalisten als andersglobalisten positief zullen zijn, met:

- een toepassing van de omschrijving van het kernconcept globalisering op het VN-oceaanverdrag 1
- een standpunt over globalisering van hyperglobalisten en informatie uit tekst 2 om het gekozen standpunt te ondersteunen 1
- een standpunt van andersglobalisten en informatie uit tekst 2 om het gekozen standpunt te ondersteunen 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Doordat de VN-lidstaten zich binden aan onderlinge afspraken in het VN-oceaanverdrag nemen de afhankelijkheden in de wereld toe. 1
- Hyperglobalisten zullen positief zijn. In het verdrag staan namelijk afspraken over het duurzaam beheer van de oceanen (r. 24-35), wat aansluit bij het standpunt van hyperglobalisten over globalisering dat economische activiteiten mogelijk blijven door gezamenlijke ecologische problemen aan te pakken. 1
- En andersglobalisten zullen positief zijn. In het verdrag staan namelijk afspraken over het instellen van beschermde mariene gebieden in de oceanen (r. 28-30), wat aansluit bij het standpunt van andersglobalisten over globalisering dat wereldwijde verkwisting en vervuiling moet worden ingeperkt. 1

Opmerking

Als het antwoord geen redenering bevat, kunnen maximaal 2 scorepunten worden toegekend.

Opgave 3 Mensen en dingen

12 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een uitleg dat politicoloog Anderson met de term 'imagined community' de nadruk legt op de natie, met een toepassing van een omschrijving van natie en informatie uit tekst 3.

voorbeeld van een juist antwoord:

Een natie wordt gevormd door een groep mensen die zich verbonden voelt door een bepaalde gedeelde cultuur, wat kan worden omschreven als een gemeenschap die in de verbeelding van haar leden bestaat, oftewel een 'imagined community' (r. 4-7).

Vraag	Antwoord	Scores
13	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	• een uitleg dat grenspalen passen bij 'een bepaald grondgebied' van de staat, met een toepassing van dit kenmerk van de staat	1
	• een uitleg dat wapens passen bij 'het geweldsmonopolie' van de staat, met een toepassing van dit kenmerk van de staat	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	• Grenspalen passen bij een staat, omdat zij verwijzen naar het grondgebied van de staat. Met grenspalen geeft de staat namelijk aan waar het eigen grondgebied begint en eindigt.	1
	• Ook wapens passen bij een staat, omdat de staat geweldsmonopolie heeft. De staat bepaalt namelijk wie wapens mag bezitten en wie niet.	1
14	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	• een voorbeeld van een immaterieel aspect van cultuur uit tekst 3 en een voorbeeld van een bijpassend materieel aspect van cultuur uit tekst 3	1
	• een uitleg dat immateriële aspecten van cultuur gematerialiseerd kunnen zijn in dingen, met een toepassing van de omschrijving van het kernconcept cultuur	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	• In tekst 3 staat dat mensen dagelijks gebruikmaken van taal (r. 35), wat een immaterieel aspect van cultuur is. Dat doen ze bijvoorbeeld via een telefoon (r. 39), wat een materieel aspect van cultuur is.	1
	• Uitdrukkingsvormen van mensen, zoals taal, kunnen gematerialiseerd zijn in dingen, zoals telefoons. Telefoneren is namelijk een uitdrukkingsvorm van taal die mensen als lid van de samenleving hebben verworven.	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

15 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat een uitleg dat tertiaire socialisatie te herkennen is in tekst 4, waarin Oosterbaan zijn tanden poetst met zijn elektrische tandenborstel, met:

- een toepassing van de omschrijving van het kernconcept socialisatie en informatie uit tekst 4 1
- een toepassing van tertiaire socialisatie en informatie uit tekst 4 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Oosterbaan weet dat zijn tandenborstel 'wil' dat hij overal poetst. Die norm is erin geprogrammeerd door de fabriek. De elektrische tandenborstel is zo ontworpen dat deze probeert die norm over te dragen op de poetser via het mechaniekje van de motor in de tandenborstel (r. 4-11). In die overdracht van normen is socialisatie te herkennen. 1
- Oosterbaan heeft geen persoonlijke band met (de ontwerpers van) de fabriek (r. 3). Dus is sprake is van tertiaire socialisatie wanneer hij zijn tanden poetst met zijn elektrische tandenborstel. 1

Opmerking

Als het antwoord geen uitleg bevat, kan maximaal 1 scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

16 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een toepassing van 'het ordenen en systematiseren van de werkelijkheid' of 'het doelgericht inzetten van middelen' uit de omschrijving van het kernconcept rationalisering en informatie uit tekst 4 1
- een redenering dat de interactie tussen Oosterbaan en zijn tandenborstel past bij een gerationaliseerde samenleving, met een toepassing van 'de bedoeling de werkelijkheid voorspelbaar en beheersbaar te maken' of 'het bereiken van zo efficiënt en effectief mogelijke resultaten' uit de omschrijving van het kernconcept rationalisering en informatie uit tekst 4 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- De elektrische tandenborstel is een middel met een bedoeling (r. 6). Deze tandenborstel is namelijk ontworpen om de poetser, zoals Oosterbaan in tekst 4, zo doelgericht en optimaal mogelijk zijn tanden te laten poetsen. 1
- Dat de tandenborstel zelf aangeeft aan Oosterbaan wanneer hij ergens lang genoeg heeft gepoetst en zijn tandenborstel moet verplaatsen, helpt hem om in een zo kort mogelijke tijd overal te poetsen (r. 4-12). De elektrische tandenborstel helpt Oosterbaan dus om efficiënt en systematisch het doel van schone tanden te bereiken. 1

17 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- informatie uit tekst 4 om onttovering van de wereld te illustreren 1
- een redenering dat de interactie tussen Oosterbaan en zijn elektrische tandenborstel niet past bij de onttovering van de wereld, met een toepassing van Webers onttovering van de wereld 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Volgens Oosterbaan is hij ook vatbaar voor de magische kant van dingen, omdat hij tegen zijn tandenborstel praat (r. 11-12). 1
- Die magie past niet bij de onttovering van de wereld. Volgens Weber kennen mensen in moderne samenlevingen juist geen magie meer toe aan dingen, zoals elektrische tandenborstels. 1